

DE GOEDERENVERZEKERINGSPOLIS VAN ANTWERPEN

DE GOEDERENVERZEKERINGS- POLIS VAN ANTWERPEN

Een betrouwbare meerpaal

Jef GORREBEECK

intersentia

Antwerpen – Cambridge

De goederenverzekeringpolis van Antwerpen. Een betrouwbare meerpaal
Jef Gorrebeeck

© 2017 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Omslagbeeld: © Annelies Gorrebeeck

ISBN 978-94-000-0869-4
D/2017/7849/64
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

Ondanks alle aan de samenstelling van de tekst bestede zorg, kunnen noch de auteurs noch de uitgever aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele schade die zou kunnen voortvloeien uit enige fout die in deze uitgave zou kunnen voorkomen.

Foam is salt, the wind is free. I hear the rising of the Sea.

Farewell, friends!

The sails are set, the wind is east, the moorings fret.

J.R.R. Tolkien

VOORWOORD

De goederenverzekeringpolis van Antwerpen van 20 april 2004 bestaat inmiddels dertien jaar.

Hij heeft dus zijn kindertijd achter de rug. Inmiddels heeft deze polis zijn illustere voorganger van 1859 quasi volledig verdrongen en wordt hij op de Belgische transportverzekeringmarkt algemeen gebruikt als basisdekking voor goederenverzekeringen.

Het succes dat deze polis kent bij zowel makelaars, verzekeraars als cliënten wordt misschien nog het best geïllustreerd door de reactie vanuit Engeland.

Niet langer dan vijf jaar na het tot stand komen van de Antwerpse polis heeft de Engelse verzekeringsmarkt nieuwe *Institute Cargo Clauses* (I.C.C.) gelanceerd. Deze standaardvoorwaarden voor een goederenverzekering op de Engelse markt vertonen in de versie van 2009 heel wat verbeteringen tegenover de vorige. Zij zijn in grote mate bedoeld als modernisering en uitbreiding van de dekking en geïnspireerd op de Antwerpse polis van 2004.

Bovendien is de Engelse wetgever deze evolutie gevolgd door een gevoelige verbetering door te voeren aan de Marine Insurance Act van 1906. De hervormingswet van 2015, die in augustus 2016 in voege trad, volgt hiermee eveneens de nood aan modernisering.

Dat de Belgische wetgever, ondanks lovende initiatieven die vanaf 2007 zijn gestart, nog steeds niet zover is gekomen, valt enkel te betreuren.

Deze uiteenzetting over de Antwerpse polis van 2004 is niet beperkt tot een artikelsgewijze bespreking. Het is noodzakelijk om deze polisvoorwaarden in een breder kader te schetsen.

Ik wil dan ook eerst dieper ingaan op een aantal aspecten die fundamenteel zijn bij het bespreken van polisvoorwaarden, los van de specifieke verzekering waarover het gaat.

Nadien wordt uiteraard wel elk artikel uitgebreid besproken en worden er zij-sprongen gemaakt naar de Engelse voorwaarden. Er wordt daarbij ook stilgestaan bij de ratio van bepaalde voorwaarden.

Jef GORREBEECK
Boechout, 27 maart 2017

INHOUD

<i>Voorwoord</i>	vii
Hoofdstuk I.	
Inleiding	1
I. Historiek	1
II. Nationaal wettelijk kader	4
III. Internationale benadering	6
IV. Privécodificatie.....	8
Hoofdstuk II.	
Actoren	9
I. Verzekeraar.....	9
II. Verzekeringnemer en verzekerde.....	9
III. Tussenpersonen of derden	11
A. Makelaar	11
B. Averijcommissaris en expert	12
C. Dispatcheur.....	15
Hoofdstuk III.	
Goederenverzekeringen	17
I. Bestaan van de overeenkomst	17
II. Interpretatieregels	18
III. Onderscheid particuliere en gemene averij	20
IV. Onderscheid gewone risico's en oorlogs-, stakings- en oproerrisico's....	23
Hoofdstuk IV.	
Verzekerbaar belang en risico-overgang	25
I. INCO-terms	26
II. Verzekerbaar belang	30

Hoofdstuk V.

De goederenverzekeringpolis van Antwerpen van 20 april 2004 35

- I. Het tot stand komen van de polis van 2004. 35
- II. Krachtlijnen van de polis 37
- III. Europees perspectief 38
- IV. Inhoud van de polis. 39

Hoofdstuk VI.

Artikelsgewijze bespreking. 41

- I. Titel A – Toepassingsgebied. 41
- II. Titel B – Tijd en plaats van de dekking 46
  - A. Plaats en tijd 46
  - B. Onderbreking van de reis – *Extended cover*. 49
  - C. Verandering van de reis. 51
- III. Titel C – Verzekeringsvoorwaarden en uitsluitingen 55
  - A. Verzekeringsvoorwaarden 55
  - B. Averij grosse 56
  - C. Vrij van particuliere averij 59
  - D. Volle Voorwaarden van Antwerpen 63
  - E. Alle risico's. 64
  - F. Deklading en containers 67
  - G. Kosten. 67
  - H. Uitsluitingen 69
- IV. Titel D – Abandonnement 81
- V. Titel E – Opruimings-, lichtings- en vernietigingskosten. 94
- VI. Titel F – Schaderegeling 95
- VII. Titel G – Diverse bepalingen 107

Hoofdstuk VII.

Slotbeschouwingen. 121

Bibliografie 125

Bijlagen 129

- Bijlage 1. Algemene verzekeringwet – 11 augustus 1874 131
- Bijlage 2. Zeeverzekeringwet – titel VI, W.Kh., Zeewet van 1879, gew. in 1908 137
- Bijlage 3. Zeewet – boek II, titel III, hoofdstuk III: averij en averijregeling . . . 147
- Bijlage 4. Goederenverzekeringpolis van Antwerpen van 20 april 2004. 151
- Bijlage 5. Institute Cargo Clauses A – 1 January 2009. 159